

Riktlinje för mobilitet, fordon, arbetsmaskiner och transporter

<u>Diarienummer</u> KS 2025/31	<u>Fastställd av</u> Kommunstyrelsen	<u>Datum för fastställande</u> 2022-01-11
<u>Dokumenttyp</u> Riktlinje	<u>Dokument gäller för</u> Alla nämnder och bolag	<u>Giltighetstid</u> Tillsvidare
<u>Revideringsansvarig</u> Kommunstyrelsen	<u>Revideringsintervall</u> Vart fjärde år eller vid behov	<u>Reviderad datum</u> 2026-03-10
<u>Dokumentansvarig (funktion)</u> Mobilitetsservicechef	<u>Uppföljningsansvarig</u> Servicenämnden	<u>Uppföljning</u> Inom ordinarie planerings-och uppföljningsprocess

1 Syfte

Syftet med riktlinjen är att konkretisera Falkenbergs kommunkoncerns policy för mobilitet, fordon, arbetsmaskiner och transporter som fastslår att:

- Kommunkoncernen prioriterar en resurseffektiv, kostnadseffektiv och miljömedveten mobilitet genom att optimera kommunens fordon och transporter utifrån faktiska behov.
- Kommunkoncernen arbetar för att vår fordonsflotta, inklusive alla arbetsmaskiner och transporter, ska vara 100% fri från fossilbränslen senast år 2030.¹
- Kommunkoncernen håller god tillgänglighet till ett flertal transportlösningar.
- De transportlösningar som tillhandahålls möter höga krav på miljö, trafiksäkerhet, kontinuitetshantering och arbetsmiljö.

Riktlinjen gäller Falkenbergs kommuns samtliga nämnder och bolag och anger den övergripande inriktningen för behovsprövning av fordon, arbetsmaskiner och upphandling av transporter² inom kommunkoncernen.

2 Riktlinje

2.1 Fordon och arbetsmaskiner som ägs eller leasas av kommunkoncernen

Kommunkoncernens verksamheters behov av transport ska tillgodoses på mest optimala sätt utifrån resurshushållning, miljö, ekonomi, arbetsmiljö, kontinuitetshantering och tid.

Detta uppnås genom att:

- Rätt fordon används på rätt plats, utifrån behov.³
- Det finns cyklar, elcyklar och övriga mindre eldrivna arbetsfordon med hög säkerhet och god arbetsmiljö.
- Fordon och arbetsmaskiner samplaneras och optimeras utan att verksamheternas funktioner påverkas, genom ökad delning, samverkan och omfördelning av fordon.
- Samtliga fordon och arbetsmaskiner (ej cyklar och elcyklar) utrustas med elektronisk körjournal.

¹ Mål om fossilbränslefrihet antogs 2022-01-25, KS2020/523

² I linje med proportionalitetsprincipen i Lag (2016:1145) om offentlig upphandling.

³ Kommunorganisationen respektive bolagen ansvarar för att ta fram hur behovsanalysen enligt Policy för mobilitet, fordon, arbetsmaskiner och transporter och Riktlinjer för fordon, arbetsmaskiner och transporter ska ske.

- Personbilar och lätta lastbilar (under 3,5 ton) byts ut efter riktmärkena 5-7 år och att de körs mellan 1500- 3000 mil per år. Är fordonen fossilbränslefria och har låga miltal bör bilen av resurs- och kostnadsskäl behållas längre.⁴

Falkenbergs kommun strävar efter en blandning av fordon och fossilfria drivmedel i den egna fordonsflottan, dels för att möta verksamhets- och kontinuitetsbehov, omställningsrisk⁵ och för att driva på en bred omställning i samhället till fossilbränslefria fordon- och arbetsmaskiner.

- Fordon som köps, leasas eller hyrs drivs med el, (vätgas) eller biogas. Befintliga fordon som ägs eller leasas av kommunen och som kan köras på flera drivmedel, till exempel biogas/bensin, ska tankas och köras på det fossilbränslefria drivmedlet.
- Avsteg kan göras om fordonet anses samhällsviktigt och att kontinuitet i verksamheten inte kan upprätthållas med ovanstående drivmedel. Då kan dieseldrivna fordon väljas. Inför köp ska då tillgång till biodiesel säkerställas.
- Avsteg kan också göras för specialfordon och tunga fordon/arbetsmaskiner på grund av teknik, infrastruktur, kontinuitetshandling, orimliga kostnader eller att marknadsutbudet inte motsvarar behov i verksamheter. Dieseldrivna fordon och arbetsmaskiner kan då väljas. Tillgång till biodiesel ska då säkerställas.
- Fordonsutrustning anpassas efter behoven utifrån arbetsmiljö och de områden där fordonen används, samt efter om fordonen är samhällsviktiga. Dubbdäck eller annan specialutrustning används endast när behovsanalysen motiverar detta.

2.2 Inköp och upphandling av transporter

Vid upphandling av transporter ska riktlinjens inriktningar följas.

- Vid upphandling av transporter bör alltid optimering undersökas och kraven utformas på ett sätt som beaktar detta. Exempelvis slingrutter eller att transporter emellanåt kan ske med andra mobilitetslösningar, exempelvis persontransporter med kollektivtrafik och leveranser av varor med lastcykel.
- Motordrivna fordon för upphandlade transporttjänster och upphandlingar där transporter utgör en betydande del av tjänsten ska drivas med fossilbränslefria drivmedel och i första hand med el, vätgas, biogas eller biodiesel, i den prioriteringsordningen.
- I de fall där Falkenbergs kommun deltar som en aktör i en gemensam upphandling mellan Hallands kommuner och Region Halland ska ovanstående krav föras fram från Falkenbergs kommun. Exempel på sådana upphandlingar är serviceresor, kollektivtrafik och livsmedel.

⁴ Utbytesintervallerna gäller ej specialfordon, tunga lastbilar och arbetsmaskiner. För dessa görs särskilda avvägningar.

⁵ Med omställningsrisk menas ekonomiska, juridiska, tekniska och marknadsrelaterade risker som uppstår i samband med övergången till en hållbar ekonomi. Dessa risker kan påverka kommunkoncernens intäkter och kostnader.

- Kravnivå på fossilfria drivmedel vid upphandling av varor och tjänster där transporter ingår som en underordnad del ska utformas utifrån vad som bedöms rimligt i det enskilda fallet. I de fall det inte är möjligt att ställa betydande krav på fossilfria drivmedel ska grundläggande fordonskrav ställas.
- I alla avtal skrivs in att vi får tillgång till de uppgifter och den statistik som behövs för upprättande av årligt klimatbokslut samt rapportering enligt kraven i direktivet om rena fordon (Clean Vehicles Directive).

3 Definitioner, hänvisningar och avgränsningar

Med *fordonsflotta* menas cyklar⁶, personbilar (inklusive specialfordon), lastbilar, bussar och arbetsmaskiner.

Med *specialfordon* menas fordon som är särskilt anpassade för viss verksamhet och/eller med viss fast utrustning.

Med *arbetsmaskiner* menas maskiner som används för markarbeten (tex gräsklippning), vägunderhåll, byggen, rivning, skog- och jordbruk och entreprenader.

Med *transporter* menas både interna transporter och transporter kopplade till kommunkoncernen inköp av varor, tjänster och serviceresor.²

Med *fossilbränslefria fordon* menas fordon som drivs med el, vätgas och biogas samt biodiesel, trots att även de ur ett livscykelperspektiv ger upphov till utsläpp av växthusgaser i samband med drivmedelsproduktion.

Med *resurs- och kostnadseffektivitet* menas att användandet av fordon ska samplaneras och optimeras så att den totala mobiliteten effektiviseras.

Med *kontinuitetshantering* menas det arbetssätt som säkerställer att en organisation kan driva sin mest kritiska verksamhet på en acceptabel nivå, oavsett vilka störningar som inträffar.

Riktlinjerna konkretiserar policy för mobilitet, fordon, arbetsmaskiner och transporter och Upphandlingspolicyn.

⁶ Cyklar avser vanliga cyklar, elcyklar, lådcyklar, lastcyklar, och andra varianter som kan finnas.

4 Ansvar och uppföljning

Kommunstyrelsen antar riktlinjen. Respektive nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att riktlinjen efterlevs.

Serviceförvaltningen ansvarar för att ta fram anvisningar och rutiner för förvaltningarnas gemensamma behovsanalys och respektive bolag ansvarar för sina respektive rutiner för behovsanalys och dess tillämpning.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för serviceresor.

Styrdokumentet är en del av den löpande verksamheten och följs upp inom ramen för planerings- och uppföljningsprocessen.